

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
БЕРЕЗНІВСЬКОГО ЕКОНОМІКО-
ГУМАНІТАРНОГО ЛІЦЕЮ
БЕРЕЗНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
РІВНЕНСЬКОГО РАЙОНУ
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Протокол №17 від 28.08.2025

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор БЕРЕЗНІВСЬКОГО
ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО
ЛІЦЕЮ БЕРЕЗНІВСЬКОЇ
МІСЬКОЇ РАДИ РІВНЕНСЬКОГО
РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ
ОБЛАСТІ

Віталій Віталій ЛАШТА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
БЕРЕЗНІВСЬКОГО ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО ЛІЦЕЮ
БЕРЕЗНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ РІВНЕНСЬКОГО РАЙОНУ
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

м. Березне

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ВСТУП

Освітня програма **БЕРЕЗНІВСЬКОГО ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО ЛІЦЕЮ** **БЕРЕЗНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ РІВНЕНСЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ** розроблена на основі:

- Типової освітньої програми для 1-2 класів, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743);
- Типової освітньої програми для 3-4 класів, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743;
- Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120);
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405;
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890).

Освітня програма відповідає нормам Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Освітня програма економіко-гуманітарного ліцею складається з 4-х частин та додатків:

- Освітня програма I ступеня (1- 4 класи);
- Освітня програма II ступеня (5-8 класи);
- Освітня програма II ступеня (9 класи);
- Освітня програма III ступеня (10-11 класи).

Розділ 1. Мета та завдання діяльності економіко-гуманітарного ліцею

Головна мета діяльності освітнього закладу: всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Основні завдання діяльності закладу:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту, основної загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;

- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- забезпечити позитивну динаміку розвитку закладу, конкурентоздатної й орієнтованої на підготовку особистості учня, здатного до творчої самореалізації і свідомого життєвого вибору, який легко адаптується в сучасних життєвих ситуаціях;
- дослідити рівень сформованості життєвих компетентностей особистості школяра для розробки моделі випускника освітнього закладу;
- створити умови для розвитку обдарованих особистостей, дітей із підвищеними здібностями й талантом, залучення їх до творчості;
- активізувати діяльність освітнього закладу в міжнародному та європейському освітніх просторах.

Особливості й умови роботи закладу

Освітній заклад має наступну структуру:

Початкова школа - школа розвитку, де визначені свої пріоритети:

- врахування унікальності особистості кожної людини, прийняття її індивідуальності;
- особистісний, інтелектуальний, соціальний розвиток кожного учня.

Навчання в початковій школі закладає фундамент загальноосвітньої підготовки учнів, забезпечує всебічний розвиток дитини, її нахилів, здібностей, виховання громадянина України.

Школа індивідуального вибору - охоплює учнів 5-7-х класів. Це етап формування у школярів стійкого інтересу до вивчення окремих предметів, створення умов для самовираження учнів, розвитку їх загальних та творчих здібностей. З цією метою учні 4-го класу згідно вибраного напрямку обирають навчання в класах математичного або гуманітарного спрямування. На цьому етапі 5-ті класи формуються з учнів закладу та шкіл громади.

Школа індивідуального вибору створює умови для формування в учнів загального і диференційованого стійкого інтересу до вивчення предметів, для поширення й поглиблення знань в обраних напрямках для творчого самовираження. Ці передумови формують перспективи розвитку учнів, є базою для формування профільних класів.

Школа становлення профільних інтересів - охоплює 8-9-ті класи.

На цьому етапі створюються класи поглибленого вивчення математики, іноземних мов.

Старша школа - ліцей (10-11-ті класи) - етап реалізації профільного навчання в математичних, гуманітарних класах з урахуванням освітніх потреб учнів.

Розділ 2. Організація освітнього процесу

На кожному рівні повної загальної середньої освіти освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітній процес організовується за такими циклами:

- перший цикл початкової освіти — адаптаційно-ігровий (1–2 роки навчання);
- другий цикл початкової освіти — основний (3–4 роки навчання);
- перший цикл базової середньої освіти — адаптаційний (5–6 роки навчання);

-другий цикл базової середньої освіти — базове предметне навчання (7–9 роки навчання);

-перший цикл профільної середньої освіти — профільно-адаптаційний (10 рік навчання);

-другий цикл профільної середньої освіти — профільний (11–12 роки навчання).

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» здобуття загальної середньої освіти у закладі організовано за такими формами: інституційна (очна (денна), індивідуальна (екстернатна)). Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року залежно від безпекової ситуації тощо. Також освітній заклад враховує можливість зміни форми навчання для здобувачів освіти, які тимчасово перебувають за кордоном або є внутрішньо переміщеними особами, протягом навчального року або семестру за заявою батьків.

Освітній процес у закладі організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня, і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Навчальні заняття в 2025–2026 навчальному році організовуються за семестровою системою:

I семестр – 01 вересня по 23 грудня 2025 року

II семестр – з 13 січня по 30 травня 2026 року

Тривалість канікул протягом навчального року становить не менш як 30 календарних днів, які проводяться за таким графіком:

Осінні – 27.10.2025 р. - 02.11. 2025 р.

Зимові- 24.12.2025 р. – 12.01.2026 р.

Весняні – 23.03.2026 р. - 29.03.2026 р.

Структура навчального року може коригуватися в залежності від епідемічної та військової ситуації в країні.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до чинного законодавства та санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти; години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Згідно із Статутом закладу освітній процес здійснюється за 5-денним навчальним тижнем. Навчальний процес закладу регулюється відповідно Постанови КМУ №1003 від 20.08.2025 року «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні».

1 клас – тривалість уроку 35 хвилин

2, 3, 4 класи – тривалість уроку 40 хвилин

5-11 класи – тривалість уроку 45 хвилин.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів та наповнюваність груп продовженого дня здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 року № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808).

Розділ 3. Навчальний план та його обґрунтування

Початкова освіта
Цикл I, адаптаційно-ігровий (1–2 класи)
Цикл II, основний (3–4 класи)

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Типову освітню програму для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688).

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту й очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти у школі

Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких
ключових компетентностей

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
----------	---------------------------	------------

1	Вільне володіння державною мовою	Передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування.
3	Математична компетентність	Передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	Передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження.
5	Інноваційність	Передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.

6	Екологічна Компетентність	Передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства.
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.
8	Навчання впродовж Життя	Передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі.
9	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей	Передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.
10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості.
11	Підприємливість та фінансова грамотність	Передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **наскрізні вміння**:

- читання з розумінням;
- вміння висловлювати власну думку усно і письмово;
- критичне та системне мислення;
- творчість та ініціативність;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- вміння конструктивно керувати емоціями;
- оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими особами.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти формування в учнів початкової школи 11 ключових компетентностей, що зазначені в Законі України «Про освіту» (стаття 12), здійснюється за такими **освітніми галузями**:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізкультурна.

Для кожної з наведених освітніх галузей відповідно до *принципу наступності та перспективності окремих рівнів освіти* визначено мету, завдання та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1-4-х класів

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік:

- для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік;
- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік;
- для 3 класу – 910 годин/навчальний рік;
- для 4 класу – 910 годин/навчальний рік.

Обсяг навчального навантаження здобувачів освіти 1-4 класів визначено відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87 (зі змінами, внесеними

постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688), за яким гранично допустиме тижнєве навантаження становить:

1 клас — 20 год/тижд.;

2 клас — 22 год/тижд.;

3 клас — 23 год/тижд.;

4 клас — 23 год/тижд.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані початкової школи (додаток 1, 2), складеному відповідно:

- для 1, 2 класів згідно Типової освітньої програми під керівництвом О. Я. Савченко (затверджено наказом МОН України від 12.08.2022 року №743);
- для 3-А, 3-Б, 4-А, 4-Б класів згідно Типової освітньої програми під керівництвом О. Я. Савченко (затверджено наказом МОН України від 12.08.2022 року №743).

Мовно-літературна освітня галузь у 1-4 класах реалізується через предмет «Українська мова і література» (по 7 годин на тиждень). За рахунок годин варіативної складової навчального плану з метою підвищення рівня сформованості предметних компетентностей здобувачів освіти у 1 класі на 1 годину збільшено кількість годин для вивчення інтегрованого курсу «Українська мова. Навчання грамоти», у 2 класі на 1 годину для вивчення предметів «Українська мова», «Читання», у 3-А, 4-А, 4-Б класах для вивчення предметів «Українська мова», «Літературне читання», у 3-Б класі на 1 годину для вивчення курсу за вибором «Читаємо. Розуміємо. Творимо».

Іншомовна освіта, як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі, представлена предметом «Іноземна мова (англійська)»:

- у 1 класі 2 год на тиждень;
- у 2-4 класах 3 год на тиждень.

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через предмет «Математика»:

- у 1-2 класах 4 год на тиждень;
- у 3-4 класах 5 год на тиждень.

Природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі реалізуються у 1-4 класах — через інтегрований курс «Я досліджую світ» 3 години на тиждень.

Технологічна освітня галузь реалізується через предмет «Дизайн і технології» 1 година на тиждень.

Інформатична освітня галузь реалізується через предмет «Інформатика» у 2-4 класах 1 година на тиждень.

Мистецька освітня галузь у 1-4 класах реалізується через предмети «Музичне мистецтво» 1 година на тиждень, «Образотворче мистецтво» 1 година на тиждень.

Фізкультурна освітня галузь — через предмет «Фізична культура» 3 години на тиждень.

Навчальний план Березнівського ЕГЛ містить інваріантний складник, сформований на державному рівні, та варіативний складник, у якому передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантного складника, проведення індивідуальних консультацій та групових занять. За рахунок годин варіативної складової навчального плану з метою підвищення рівня сформованості предметних компетентностей учнів збільшено кількість годин у 1-4 класах з мовно-літературної (рідномовної освіти) освітньої галузі по 1 годині на тиждень.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти години фізичної культури не враховуватимуться при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

При проведенні практичних занять з інформатики в 2-4-х класах з використанням комп'ютерів (клас ділиться на 2 групи, але не менше ніж 8 учнів у групі).

Ураховуючи особливості організації освітнього процесу, в 1–3-х класах функціонує 2 групи продовженого дня.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків, які вчитель організовує в межах уроку або в позаурочний час. Актуальною формою навчання є поєднання онлайн-занять через Zoom, Google, також розміщення записів відеоуроків з різних навчальних предметів, презентацій, відеоконференцій, інформування учнів та батьків про освітні ресурси, що сприятиме кращому засвоєнню знань учнів із різними рівнями підготовки; використання безкоштовних вебсервісів та платформ Google Meet, Classroom та інших.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Домашні завдання, починаючи з 2 класу, мають забезпечувати диференціацію освітнього процесу з урахуванням вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей здобувачів освіти, їх пізнавальних інтересів та готовності самостійно виконувати те чи інше завдання. Під час вибору домашнього завдання, визначення його обсягу необхідно враховувати часові затрати дитини на виконання, сумарний час виконання домашніх завдань з різних предметів вивчення у співвіднесенні з Державними санітарними вимогами, якими визначено, що учень 2-го класу може витратити протягом дня на виконання домашнього завдання максимум 40 хвилин, 3-го класу – 70 хвилин, 4-го класу – 90 хвилин. Поряд із дидактичною доцільністю домашні завдання мають бути цікавими і посильними для учнів, формувати в них впевненість і відповідальність за власні дії, розвивати творчість та ініціативність. З метою підготовки матеріалів для навчальних проєктів варіантами домашніх завдань може бути ознайомлення з довідковими матеріалами в бібліотеці, спостереження і замальовки/фотографування результатів, інтерв'ю батьків/друзів тощо.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Оцінювання – це процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють.

Оцінювання доцільно здійснювати з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня чи учениці, формування у них компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Характерною ознакою оцінювання є рівноправна взаємодія учасників освітнього процесу, спрямована на формування суб'єктивної позиції учнів через активне залучення їх до самооцінювання та взаємооцінювання і прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності.

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.

Реалізацію формувальної функції оцінювання забезпечують відстеженням динаміки навчального поступу учнів, визначенням їх навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;
- підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом та освітньою програмою закладу.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля отримання даних про стан сформованості очікуваних результатів навчання, визначених учителем для певного заняття чи системи занять з певної програмової теми на основі освітньої програми закладу освіти.

З урахуванням мети оцінювання змінено підходи до вираження оцінки. На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета вивчення пропонуємо використовувати вербальну оцінку. Задля уніфікації термінів та зручності їх використання в практичній діяльності пропонуємо оцінювальне судження називати вербальною оцінкою.

За рішенням педагогічної ради (протокол від 28.08.2025 року №17) результат оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах виражаються вербальною оцінкою, об'єктивних результатів навчання учнів 1-4 класів також вербальною оцінкою.

Вербальну оцінку можуть виражати як усно, так і письмово. Рекомендуємо характеризувати процес навчання та його результати доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними оцінювальними судженнями. Пропонуємо враховувати, що оцінка буде допомагати учням усвідомлювати власні успіхи і шляхи подолання утруднень. Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання пропонуємо здійснювати на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти (додаток 3).

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формування оцінювання. Рекомендуємо визначати підсумкову оцінку за рік з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формування оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню/учениці виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнюються результати навчання учнів з предметів вивчення/інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначається стан сформованості результатів навчання учня/учениці з урахуванням динаміки їх формування.

Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі та у свідоцтвах досягнень учнів.

Відповідно до пункту 8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освіти проводять державну підсумкову атестацію здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації МОН України визначає в установленому законодавством порядку.

Освітня програма початкової освіти у Березнівському ЕГЛ передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Освітня програма початкової освіти у Березнівському економіко-гуманітарному ліцеї сформована на основі Типової освітньої програми, схвалена педагогічною радою закладу освіти та затверджена директором.

**Навчальний план початкової школи
з українською мовою навчання для 1-2 класів
Березнівського економіко-гуманітарного ліцею**

Навчальні предмети	Освітні галузі	Кількість годин на тиждень		
		1 клас	2 клас	Разом
I. Інваріантний складник				
	Мовно-літературна:			
Українська мова. Навчання грамоти	рідномовна освіта	7+1	-	7+1
Українська мова		-	3,5 + 0,5	3,5 + 0,5
Читання		-	3,5 + 0,5	3,5 + 0,5
Іноземна мова (англійська)	іншомовна освіта	2	3	5
Математика	Математична	4	4	8
Я досліджую світ	Природнича	3	3	6
	Громадянська й історична			
	Соціальна і здоров’язбережувальна			
Образотворче мистецтво	Мистецька	1	1	2
Музичне мистецтво		1	1	2
Дизайн і технології	Технологічна	1	1	2
Інформатика	Інформатична	-	1	1
Фізична культура	Фізкультурна	3	3	6
Усього		22+1	24+1	46+2
II Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення інтегрованого курсу «Українська мова. Навчання грамоти» мовно-літературної освітньої галузі	Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	-	1
Додаткові години для вивчення предметів «Українська мова», «Читання» мовно-літературної освітньої галузі		-	1	1
Усього		1	1	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	42

Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	23	25	48
--	----	----	----

Додаток 2

**Навчальний план початкової школи
з українською мовою навчання для 3-4 класів
Березнівського економіко-гуманітарного ліцею**

Навчальні предмети	Освітні галузі	Кількість годин на тиждень				
		3 А	3 Б	4 А	4 Б	Разом
І. Інваріантний складник						
	Мовно-літературна:					
Українська мова і літературне читання	рідномовна освіта	7+1	7+1	7+1	7+1	28+4
Іноземна мова (англійська)	іншомовна освіта	3	3	3	3	12
Математика	Математична	5	5	5	5	20
Я досліджую світ	Природнича	3	3	3	3	12
	Громадянська й історична					
	Соціальна і здоров'язбережувальна					
Образотворче мистецтво	Мистецька	1	1	1	1	4
Музичне мистецтво		1	1	1	1	4
Дизайн і технології	Технологічна	1	1	1	1	4
Інформатика	Інформатична	1	1	1	1	4
Фізична культура	Фізкультурна	3	3	3	3	12
Усього		25+1	25+1	25+1	25+1	100+4
ІІ. Варіативний складник						
Додаткові години для вивчення предметів «Українська мова» і «Літературне читання» мовно-літературної освітньої галузі	Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	-	1	1	3
Курс за вибором «Читаємо. Розуміємо. Творимо»		-	1	-	-	1
Усього		1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23	23	23	92
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26	26	26	104

Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів

Рівень результатів навчання	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
Високий	Виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням навчальних ситуаціях за допомогою навчальних дій: - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти; - характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості; установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти; - застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у (малюнок, таблицю, схему, діаграму) графічну/текстову; - прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає спосіб подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії
Достатній	Виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; - називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні

	й відмінні ознаки, властивості об'єктів; угруповує об'єкти; установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами; - застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову; - пояснює спосіб виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки
Середній	Виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: - визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнення завдання; - називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів. Угруповує об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами в процесі діалогу з учителем/однокласниками; - відтворює навчальні дії за алгоритмом, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату; - знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя; - коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає помилки, долає виявлене утруднення з допомогою вчителя/однокласників
Початковий	Виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій: - розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами; - називає окремі ознаки об'єктів; - відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення

	результату, зокрема копіює зразок; - знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення); відтворює частини почутої/побаченої/прочитаної інформації усно/за допомогою малюнка; - коментує окремі операції короткими репліками на основі пропонуванних запитань; співвідносить результат виконання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату
--	--

Розділ 4. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи II ступеня (базова середня освіта) для учнів 5-6-х класів (адаптаційний цикл)

Освітня програма економіко-гуманітарного ліцею для 5-6-х класів (адаптаційний цикл) розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 (із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 972).

Освітня програма закладу визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі.

Освітня програма включає:

- робочі навчальні плани для учнів 5-6 класів;
- перелік модельних навчальних програм;
- форми організації освітнього процесу;
- інструментарій оцінювання.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії освітнього закладу, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

1. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) ліцею сформовано для закладу з навчанням українською

мовою; розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Мінімальну, максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів.

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас				6 клас			
			мінімальне	максимальне	Різнця по галузі		мінімальне	максимальне	Різнця по галузі
Мовно -літературна	на тиждень		10	13	3		10	13	3
	на рік		350	455	105		350	455	105
Математична	на тиждень		4	6	2		4	6	2
	на рік		140	210	70		140	210	70
Природнича	на тиждень		1,5	3	1,5		2	5	3
	на рік		52,5	105	52,5		70	175	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень		1	3	2		1	3	2
	на рік		35	105	70		35	105	70
Громадянська та історична	на тиждень		1	2	1		1,5	3	1,5
	на рік		35	70	35		52,5	105	52,5
Технологічна	на тиждень		1	3	2		1	3	2
	на рік		35	105	70		35	105	70
Інформатична	на тиждень		1	2	1		1	2	1
	на рік		35	35	35		35	70	35
Мистецька	на тиждень		1	3	2		1	3	2
	на рік		35	105	70		35	105	70

Фізична культура	на тиждень		3	3	0		3	3	0
	на рік		105	105	0		105	105	0
	на рік								
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	7,5				9,5			
	на рік	262,5				332,5			
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31				34			
	на рік	1085				1190			
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28				31			
	на рік	980				1085			

2. Навчальні плани для 5-А класу, 5-Б класу, 6-А класу, 6-Б класу

Навчальні плани для 5-6-х класів містять:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, зокрема передбачено години для подолання освітніх втрат.

Заклад освіти визначив перелік навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у робочому навчальному плані освітньої програми закладу .

Навчальне навантаження у навчальному плані орієнтоване на навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти.

Відповідно до Державного стандарту метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу

Згідно Наказу №1120 Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 р. «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 - 9 класів закладів загальної середньої освіти» кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі,

відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначено закладом освіти в межах заданого діапазону «мінімального», «максимального» навчального навантаження. Заклад визначив кількість навчальних годин на вивчення вибірових освітніх компонентів у межах годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, ведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад розподілив, враховуючи особливості організації освітнього процесу, індивідуальні освітні потреби учнів та для подолання освітніх втрат. А саме:

- у 5-х класах виділяються на індивідуальні та додаткові заняття з української мови, математики, вивчення німецької мови та ІК «Духовність і мораль в житті людини та суспільства»;
- у 6-х класах виділяються на індивідуальні та додаткові заняття з математики, довкілля, англійської мови, вивчення німецької мови та ІК «Духовність і мораль в житті людини та суспільства»;

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Навчальний план Березнівського економіко-гуманітарного ліцею для 5-6-х класів з українською мовою навчання

Освітня галузь	Навчальні предмети	5-А	5-Б	6-А	6-Б
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5
	Англійська мова	3,5	4	3,5	4
Математична	Математика	5	5	5	5
Природнича	ІК «Довкілля»	2	2	1,5	1,5
	Географія	-	-	1,5	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	ІК «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1
Громадянська та історична	ІК. Досліджуємо історію і суспільство	2	2	2,5	2,5
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1
Технологічна	Технології	2	2	2	1,5
Мистецька	Музичне мистецтво	1	0,5	1	1
	Образотворче мистецтво	1	0,5	1	1

Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Разом без фізичної культури (без фізичної культури +фізична культура)		26+3	25,5+3	27,5+3	27,5+3
Години від перерозподілу для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2,5	3,5	3,5
Математична	Математика	1	-	1	-
Мовно-літературна	Українська мова	0,5	-	1	-
	Німецька мова	-	2	-	2
	Англійська мова	-	-	-	1
Природнича	Довкілля	-	-	1	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	« Духовність і мораль в житті людини і суспільства»	0,5	0,5	0,5	0,5
	РАЗОМ	2	2,5	3,5	3,5
Граничне допустиме навчальне навантаження		28	28	31	31
Всього (без фізичної культури +фізична культура; без урахування поділу на групи)		28+3	28+3	31+3	31+3
Всього		31	31	31+3	31+3
Всього фінансується покласно (без урахування поділу на групи)		31	31	34	34

3. Перелік модельних навчальних програм, що використовуються економіко-гуманітарним ліцеєм в освітньому процесі в адаптаційному циклі:

Мовно-літературна галузь

«Українська мова. 5-6 класи»

для закладів загальної середньої освіти
(автори Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.);

«Українська література. 5-6 класи»

для закладів загальної середньої освіти
(автори: Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І.,
Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А.,
Макаренко В.М., Тригуб І.А.)

«Зарубіжна література. 5–6 класи»

для закладів загальної середньої освіти
(автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В.,
Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П.,
Турияниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова)

«Іноземна мова. 5-9 класи»

для закладів загальної середньої освіти
(автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С.,
Унгурян І. К., Яковчук М. В.)

«Друга іноземна мова. 5-9 класи»

для закладів загальної середньої освіти
(автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я.,
Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.,
Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)

Математична галузь

«Математика. 5-6 класи»

для закладів загальної середньої освіти
(автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П.,
Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)

Природнича галузь

«Довкілля. 5-6 класи (інтегрований курс)»

для закладів загальної середньої освіти
(авт. Григорович О.В.)

Інформатична галузь

«Інформатика. 5-6 класи»

для закладів загальної середньої освіти
(автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)

Громадянська та історична освітня галузь

«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)»

для закладів загальної середньої освіти
(автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.)

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь

«ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)»

для закладів загальної середньої освіти
(автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)

«Духовність і мораль в житті людини і суспільства»

для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти (автори: Жуковський В.М., Сіданіч
І.Л., Грищук Д.Г., Губеня І.І., Лахман Н.М.)

Технологічна освітня галузь

«Технології. 5-6 класи»

для закладів загальної середньої освіти
(автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю.,
Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)

Мистецька освітня галузь
«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс)
для закладів загальної середньої освіти
(автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)

Фізична культура
«Фізична культура. 5-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г.
А., Дутчак М. В.)

4. Опис інструментарію оцінювання

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-6-х класів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове, семестрове, річне. Оцінювання учнів здійснюється за системою оцінювання, визначеною Державним стандартом базової середньої освіти НУШ.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів добросовісності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної добросовісності. У разі порушення учнем / ученицею принципів добросовісності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Результати оцінювання учнів 5-6-х класів постійно фіксують у класних електронних журналах, Свідоцтвах досягнень. Також:

- оцінювання учнів 5-6-х класів здійснюють за 12 бальною системою;

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

При оцінюванні учнів 5-6-х класів освітній заклад використовує загальні критерії оцінювання, затверджені наказом МОН України від 02.08.2024 року.

Розділ 5. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи II ступеня (базова середня освіта) Основна школа (7 - 9 класи)

для учнів 7-8 класів (цикл базового предметного навчання)

Учні 7 класів закладів загальної середньої освіти продовжують, а учні 8 класів розпочинають цикл базового навчання й працюватимуть за новою Типовою освітньою програмою.

Освітня програма економіко-гуманітарного ліцею для 7-8-х класів розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 972.

Згідно Наказу №1120 Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 р. «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 - 9 класів закладів загальної середньої освіти» кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначено закладом освіти в межах заданого діапазону «мінімального», «максимального» навчального навантаження. Заклад визначив кількість навчальних годин на вивчення вибіркового освітніх компонентів у межах годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, ведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад розподілив, враховуючи особливості організації освітнього процесу, індивідуальні освітні потреби учнів та для подолання освітніх втрат.

Гранично допустиме навчальне навантаження на тиждень для учнів 7-х класів становить 32 години (не враховуються години, передбачені для фізичної культури та вивчення вибіркового освітніх компонентів).

Загальна кількість годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи) становить 35 годин.

Освітня програма закладу визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження у циклі базового предметного навчання.

Освітня програма включає:

- робочі навчальні плани для учнів 7-8 класів;
- перелік модельних навчальних програм;
- форми організації освітнього процесу;
- інструментарій оцінювання.

1. Загальний обсяг навчального навантаження на циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-8 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладів загальної середньої освіти сформовано для закладів з навчанням українською мовою. Розподіл навчального

навантаження здійснено за освітніми галузями. Рекомендовану мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту)

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік									
	Навчальне навантаження	7 клас				8 клас		Різниця по галузі		
			мінімальне	максималне	Різнниця по галузі	мінімальне	максималне			
Мовно -літературна	на тиждень		9	12	3	8	12	4		
	на рік		315	420	105	280	420	140		
Математична	на тиждень		4	6	2	4	7	3		
	на рік		140	210	70	140	245	105		
Природнича	на тиждень		7	9	2	8	10	2		
	на рік		245	315	70	280	350	70		
Соціальна і здоров'язберезувальна	на тиждень		1	3	2	1	3	2		
	на рік		35	105	70	35	105	70		
Громадянська та історична	на тиждень		1,5	3	1,5	2	3	1		
	на рік		52,5	105	52,5	70	105	35		

Технологічна	на тиждень		1	2	1	1	2	1		
	на рік		35	70	35	35	70	35		
Інформатична	на тиждень		1	2	1	1,5	3	1,5		
	на рік		35	70	35	52,5	105	52,5		
Мистецька	на тиждень		1	3	2	1	2	1		
	на рік		35	105	70	35	70	35		
Фізична культура	на тиждень		3	3	0	3	3	0		
	на рік		105	105	0	105	105	0		
	на рік									
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	6,5							6,5	
	на рік	227,5							227,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	35							36	
	на рік	1225							1260	
Гранично допустиме навантаження учнів	на тиждень	32							33	
	на рік	1120							1155	

2. Навчальні плани для 7-А класу, 7-Б класу, 8-А класу, 8-Б класу, 8-В класу

Навчальні плани для 7-8-х класів містять:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, зокрема передбачено години для подолання освітніх втрат.

Згідно Наказу №1120 Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 р. «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 - 9 класів закладів загальної середньої освіти» кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначено закладом освіти в межах заданого діапазону «мінімального», «максимального» навчального навантаження. Заклад визначив кількість навчальних годин на вивчення вибірових освітніх компонентів у межах годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами, що відображається у робочому навчальному плані освітньої програми закладу.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, ведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад розподілив, враховуючи особливості організації освітнього процесу, індивідуальні освітні потреби учнів та для подолання освітніх втрат. А саме:

- у 7-х класах години виділяються на індивідуальні та додаткові заняття з української мови, математики, англійської мови, географії та вивчення німецької мови.

-у 8-х класах години виділяють на індивідуальні та додаткові заняття з української мови, математики, біології, географії та вивчення німецької мови.

У громадянській та історичній освітній галузі для 7-8 класів було обрано варіант 2 поєднання освітніх компонентів: інтегрований курс історії та громадянської освіти за

Модельною навчальною програмою
«Історія: Україна і світ. 7–9 класи (інтегрований курс)»
(варіант 2)

для закладів загальної середньої освіти

(автори: Власова Н.С., Желіба О.В., Кронгауз В.О., Секиринський Д.О., Щупак І. Я.)

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Навчальний план Березнівського економіко-гуманітарного ліцею для 7–8 -х класів з українською мовою навчання

Освітня галузь	Навчальні предмети	7-А	7-Б	8-А	8-Б	8-В
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3	3,5	3
	Українська література	2	2	1,5	1,5	1,5
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1	1	1
	Англійська мова	3,5	4	3	5	4
Математична	Математика					
	Алгебра	4	3	4,5	3	3
	Геометрія	2	2	2,5	2	2
Природнича	Біологія	2	2	2	2	2,5
	Географія	2	2	2	2	2
	Фізика	2	2	2	2	2
	Хімія	1	1	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	ІК «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	0,5	0,5	0,5
	Підприємство і фінансова грамотність			0,5	0,5	0,5

Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	2,5	2,5	3	3	3
Інформатична	Інформатика	1	1	2	1,5	1,5
Технологічна	Технології	1	1	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5			
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5			
	Мистецтво			1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом без фізичної культури (без фізичної культури +фізична культура)		29,5+3	29+3	31,5	31	30,5
Години від перерозподілу для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2,5	3	1,5	2	2,5
Математична	Математика	0,5	-	0,5		
Мовно-літературна	Українська мова	1	-	0,5		1
	Німецька мова		2		2	
	Англійська мова		1			
Природнича	Географія	1	-			0,5
	Біологія					1
Граничне допустиме навчальне навантаження		32	32	33	33	33
Всього (без фізичної культури +фізична культура; без урахування поділу на групи)		32+3	32+3	32,5+3	33+3	33+3
Всього		35	35	35,5	36	36
Всього фінансується покласно (без урахування поділу на групи)		35	35	35,5	36	36

3. Перелік модельних навчальних програм, що використовуються економіко - гуманітарним ліцеєм в освітньому процесі в циклі базового предметного навчання

Мовно-літературна галузь
 Модельна навчальна програма
 «Українська література. 7-9 класи»

для закладів загальної середньої освіти
(автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.)

Модельна навчальна програма
«Українська мова. 7–9 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П.,
Плівачук К. В., Попова Т. Д.)

Модельна навчальна програма
«Зарубіжна література. 7 класи»
для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року)
(автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В.,
Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тихоненко С. О., Вітко М. І.,
Джангобекова Т. А.)

«Іноземна мова. 5-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С.,
Унгурян І. К., Яковчук М. В.)

«Друга іноземна мова. 5-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова
С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М.,
Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)

Математична галузь
Модельна навчальна програма
«Алгебра. 7-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.)

Модельна навчальна програма
«Геометрія. 7-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.)

Природнича галузь
Модельна навчальна програма
"Біологія. 7-9 класи"
для закладів загальної середньої освіти
(авт. Балан П.Г., Кулініч О. М., Юрченко Л.П.)

Модельна навчальна програма
"Хімія. 7-9 класи" (автор Григорович О.В.)

Модельна навчальна програма

Географія.6-9класи для закладів загальної середньої освіти (авт.Кобернік С.Г., Коваленко.Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М.)

Модельна навчальна програма
«Фізика. 7–9 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)

Соціальна і здоров'язбережувальна галузь
Модельна навчальна програма
"Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)" для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О.І., Дяків В. Г., Седоченко А.Б., Страшко С.В.)

Громадянська та історична галузь
Модельна навчальна програма
«Історія: Україна і світ. 7–9 класи (інтегрований курс)»
(варіант 2)
для закладів загальної середньої освіти
(автори: Власова Н.С., Желіба О.В., Кронгауз В.О., Секиринський Д.О., Щупак І. Я.)

Інформатична галузь
Модельна навчальна програма
«Інформатика. 7-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(автори Пасічник О.В., Козак Л. З., Ворожбит А. В.)

Технологічна галузь
Модельна навчальна програма
"Технології. 7-9 класи"
для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічник Т.С., Приходько Ю.М.)

Мистецька галузь
Модельна навчальна програма
«Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)»
для закладів загальної середньої освіти
(авт. Гайдамака О. В., Лемешева Н. А.)

Фізична культура
Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)

4. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтовано на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень 7-8-х класів має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 7-8-х класів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове, семестрове, річне. Оцінювання учнів здійснюється за системою оцінювання, визначеною Державним стандартом базової середньої освіти НУШ. При оцінюванні учнів 7-8-х класів освітній заклад використовує загальні критерії оцінювання, затверджені наказом МОН України від 02.08.2024 року.

5. Для учнів 9 класів

Робочий навчальний план для 9 класів розроблений за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (останні зміни внесено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.02.2024 № 142).

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х класів закладів загальної середньої освіти складає для учнів 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додаток 1).

Варіативна складова навчального плану визначається самостійно освітнім закладом, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, замовлення батьків, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його

заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

- запровадження курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію чи світоглядного спрямування;
- індивідуальні заняття та консультації.

Години варіативної складової навчального плану в класах спрямовані на:

- а) вивчення базових предметів, обов'язкових для всіх, а саме українська мова, математика, англійська мова, друга іноземна мова;
- б) індивідуальні та додаткові заняття.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план Березнівського економіко-гуманітарного ліцею містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї Типової освітньої програми.

Керуючись п.2 наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2017 року №1015 «Про внесення змін до деяких наказів МОН» проведено перерозподіл годин інваріантної складової навчального плану в 9-А, 9-Б класах.

Додаткові години виділено на вивчення української мови, математики, другої іноземної мови - німецької мови, англійської мови.

У класах з поглибленим вивченням окремих предметів дозволяється навчальне навантаження учнів збільшувати до норм, що не перевищують санітарно-гігієнічних.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» освітній заклад формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту" та Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808).

Розділ 6. Освітня програма III ступеня (10 – 11 класи)

Старша школа (профільна середня освіта)

10 клас

Річний навчальний план для 10-х розроблений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти науки України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для освітнього закладу III ступеня (додаток 2).

Навчальний план для 10-х класів Березнівського економіко-гуманітарного ліцею розроблено відповідно до Державного стандарту. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на індивідуальні заняття тощо.

Навчальний план зорієнтований на роботу освітнього закладу середньої школи за п'ятиденним навчальним тижнем.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності.

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі, вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Естетична культура
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

З метою реалізації профільного навчання в 10-А класі обрано математичний профіль, 10-Б класі – іноземної філології.

Навчальний план старшої школи реалізує зміст освіти залежно від обраного профілю навчання. Кожен з профілів передбачає вивчення окремих предметів на одному із двох рівнів:

- рівні стандарту — окремі предмети окремі предмети не є профільними, але є базовими;

- профільному рівні, який передбачає поглиблене вивчення відповідних предметів, орієнтацію їх змісту на майбутню професію (математика, англійська мова).

Години варіативної складової старшої школи передбачаються на:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової (математика, англійська мова);
- індивідуальні та групові заняття.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Мистецтво» «Технології»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учні обрали: в 10-А класі - «Інформатика», «Технології», в 10-Б класі - «Технології», «Мистецтво».

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808).

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

11 клас

Робочий навчальний план для 11 -х класів розроблений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженій наказом Міністерства освіти науки України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані для освітнього закладу III ступеня (додаток 3).

Навчальний план старшої школи (для 11-х класів) передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

З метою реалізації профільного навчання в 11-А класі обрано математичний профіль, 11-Б класі – іноземної філології.

Навчальний план старшої школи реалізує зміст освіти залежно відобраного профілю навчання. Кожен з профілів передбачає вивчення окремих предметів на одному із двох рівнів:

- рівні стандарту — є базовими;
- профільному рівні, який передбачає поглиблене вивчення відповідних предметів, орієнтацію їх змісту на майбутню професію (математика, англійська мова).

Години варіативної складової старшої школи передбачаються на: збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової (математика, англійська мова); індивідуальні та групові заняття (англійська мова, історія України, українська мова, математика).

У зв'язку з важливістю предметів суспільно–гуманітарного та природничого циклів, зважаючи на проведення НМТ з української мови та літератури, історії України, з варіативної складової навчального плану виділено години на індивідуальні заняття з даних предметів у 11-х класах.

Варіативність змісту профільної середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Вивчення екології у 11-х класах здійснюється інтегровано з біологією. На інтегрований курс відводиться 2 години на тиждень (1,5 – біологія + 0,5 – екологія).

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Мистецтво» «Технології»), що вивчаються на рівні стандарту.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу закладів загальної середньої освіти за п'ятиденним навчальним тижнем.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності.

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808).

Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:
формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 9-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття, захисту проєкту.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Показники реалізації освітньої програми

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план опорного закладу містить усі предмети інваріантної складової, передбачені одним із варіантів навчальних планів Типової освітньої програми.

Для недопущення перевантаження учнів враховано їх навчання в закладах освіти іншого типу (музичних, спортивних школах).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальний план зорієнтований на роботу старшої школи за 5-денним навчальним тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва

10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів; їх враховано при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- моніторинг участі учнів у районних та обласних олімпіадах, конкурсах, турнірах, МАН;
- моніторинг участі вчителів у конкурсах.

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма навчального закладу передбачає досягнення здобувачів освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття середньої освіти у школі

Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової освіти за інших умов.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Досягнення мети та виконання завдань базової середньої освіти забезпечується шляхом формування відповідних ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.

		Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
--	--	--

	Спілкування іноземними мовами	Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й

		оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення

		до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї

		діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголем, нікотинном тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через такі напрями: організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти, тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень. В рамках розвитку соціальної і громадянської компетентності у закладі діє учнівське самоврядування, євроклуб «Єврокрок».

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів. У рамках розвитку учнівської підприємливості та фінансової грамотності буде спрямовано роботу учнівського самоврядування, яке проводитиме благодійні ярмарки з метою здійснення заощаджень для благодійних цілей.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання та виховної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчально-пізнавальної діяльності, свідома участь у житті школи. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти

Інструментарій оцінювання

Методичні рекомендації щодо оцінювання учнів 9-11 класів

Лист МОН від 29.10.2007 N 1/9-651 «Про обсяг і характер домашніх завдань учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

Наказ МОН від 21.08. 2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» (9 класи)

Наказ МОН від 13 квітня 2011 року №329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»(10-11 класи)

Навчальний план
для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

Предмети	Кількість годин на тиждень у класаа	
	10	11
Базові предмети ¹	27	26
Українська мова	2	2
Українська літерату́ра	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова ²	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети ⁶ (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3

Додаткові години ¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	7,5 (5,5)	8,5 (6,5)
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів*

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Математика (алгебра і початки аналізу, геометрія)	9	9
Фізика і астрономія	7	7
Фізика	6	6
Астрономія	2	2
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист України	5	5

*Заклад освіти може збільшувати/зменшувати кількість годин на вивчення профільного предмета

Навчальний план основної школи (9 класи) Березнівського економіко-гуманітарного ліцею

Освітні галузі	Навчальні предмети	Природничо-математичний напрям			Профіль іноземної філології		
		Математичний профіль					
		Допрофільна підготовка			Допрофільна підготовка		
				9-А			9-Б
І. Загальний цикл.							
Мова і література	Українська мова			2			2
	Українська література			2			2
	Зарубіжна література			2			2
	Англійська мова			2			2+3
	Німецька мова			-			2
Суспільствознавство	Історія України			1,5			1,5
	Всесвітня історія			1			1
	Основи правознавства			1			1
Мистецтво	Музичне мистецтво			-			-
	Мистецтво			0.5			0.5
	Образотворче мистецтво			-			-
Математика	Алгебра			2+3			2
	Геометрія			2+0.5+0.5			2
Природознавство	Біологія			2			2
	Географія			1.5			1.5
	Фізика			3			2
	Хімія			2			2
				9-А			9-Б

Технології	Трудове навчання , технології			0.5			0.5
	Інформатика			2			2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я			1			1
	Фізична культура			3			3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів				3			3
РАЗОМ (без фізичної культури)				32 + 3			32 +3
Варіативна складова				1			1
Індивідуальні та групові заняття Курси за вибором							
Математика	Математика			0,5			-
Мова і література	Українська мова			0,5		-	0,5
	Англійська мова			-			0,5
							-
	Разом			1			1
Гранично допустиме навантаження на одного учня				33			33
Всього фінансується покласно (без урахування поділу на групи)				33+3			33+3

Навчальний план старшої школи (10-й клас) Березнівського економіко-гуманітарного ліцею

Освітні галузі	Базові предмети	Природничо-математичний напрям	Філологічний напрям
		Математичний профіль	Іноземна філологія
		10-А	10-Б
Суспільно-гуманітарний цикл	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1	1
	Англійська мова	2	2+3
	Німецька мова	-	0+3
	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	2	2
Математично-природничий цикл	Алгебра і початки аналізу	3+3	-
	Геометрія	0+3	-
	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	-	3
	Біологія і екологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика і астрономія	3	3
	Хімія	1,5	1,5
	Фізична культура	3	3
Вибірково-обов'язкові предмети	Інформатика	1,5	-
	Мистецтво	-	1,5
	Технології	1,5	1,5
	РАЗОМ	31,5 +3	31,5+3

Додаткові години на профільні предмети,окремі базові предмети,спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		10-А	10-Б
		9	8
Індивідуальні та групові заняття			
Математично-природничий цикл	Математика	0,5	1
		-	
Суспільно-гуманітарний цикл	Англійська мова		0,5
	Українська мова	1	
	Історія України	-	
	Разом	1,5	1,5
	Разом	9,5	9,5
Гранично допустиме навантаження на одного учня		33	33
Всього фінансується покласно (без урахування поділу на групи)		33+3	33+3

Навчальний план старшої школи (11-й клас) Березнівського економіко-гуманітарного ліцею

Освітні галузі	Базові предмети	Природничо-математичний напрям	Філологічний напрям
		Математичний профіль	Іноземна філологія
		11-А	11-Б
Суспільно-гуманітарний цикл	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1	1
	Англійська мова	2	3+2
	Німецька мова	-	1+2
	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	-	-
Математично-природничий цикл	Алгебра і початки аналізу	3+3	-
	Геометрія	0+3	-
	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	-	3
	Біологія і екологія	2	2
	Географія	1	1
	Фізика і астрономія	4	4
	Хімія	2	2
	Фізична культура	3	3
	Інформатика	1,5	-
Вибірково-обов'язкові предмети	Мистецтво	-	1,5
	Технології	1,5	1,5
	РАЗОМ	30,5+3	30,5+3

Додаткові години на профільні предмети,окремі базові предмети,спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		11-А	11-Б
		9	8
Індивідуальні та групові заняття.			
Математично-природничий цикл	Математика	1	1
Суспільно-гуманітарний цикл	Українська мова	1	0,5
	Англійська мова		0,5
	Історія	0,5	0,5
	Разом	2,5	2,5
Гранично допустиме навантаження на одного учня		33	33
Всього фінансується покласно (без урахування поділу на групи)		33+3	33+3